

מסופר על יהודי אחד חסיד של האדמו"ר רבי מנחם מנדל מקוצק זיע"א, קראו לו גרינשטיין, הוא היה חסיד אמיתי קשור מאוד לרבי. היה לו משפחה מבורכת, וחיפש עבודה לפרנסתו. באותו זמן היה מכרז של השלטון, והוא ניגש להציע עצמו למכרז ולבסוף זכה. גרינשטיין היה חכם גדול ידע לנהל ולעבוד בצורה הטובה ביותר.

כך התחיל, שכר פועלים, יהודים, גויים, סידרם בקבוצות, על כל קבוצה הניח אחראי עליהם, על כל האחראים הניח מנהל. למנהל קראו אדוארד, הוא היה גוי שהלך כל חייו ולמד רפואה, חיפש שאנשים יעמדו בתור ויחכו לו והוא ישב בהתנשאות מעל כולם, גאוותן גדול כמו כל הגויים. אבל למרות כך שלמד רפואה, לא מצא עבודה. כך היה, חיפש עבודה שיהיה בה מנהל ובעל הבית, עד ששמע על אותו יהודי בשם גרינשטיין שזכה במכרז והיהודי חיפש מנהל עבודה.

ניגש אדוארד להציע את משרתו וכישרונותיו להיות מנהל עבודה ומיד קיבל את התשובה החיובית שהיינו מהיום המנהל של המפעל. למרות כל זאת אפילו שהיה המנהל על כולם הפריע לו סוף כל זאת שיש משהו מעליו שהוא בעל הבית ולא סתם משהו מעליו אלא בעל הבית יהודי, לא סתם יהודי אלא חסיד עם זקן ארוך, זה היה מוציא את עיניו ומרתיח את ליבו שהיה שונא יהודים בצורה לא רגילה. הפועלים עובדים כראוי מביאים עגלות שקים של חול, אבנים, מסדרים, הכל עובד כמו שעון. ואותו אדוארד כל העבודה חושב מה לעשות עם אותו יהודי שמעליו.

כל יום הפועלים היהודים הולכים להתפלל כדרכם בקודש ולאחר מכן לימוד גמרא דף היומי. הפועלים הגויים הולכים לבית מרוח שותים יין בשפע ומשתכרים. חשב אדוארד המנהל לנצל את הזמן שהם שיכורים וללכת לדבר איתם כמה מסוכנים היהודים וללכלך עליהם ובפרט שאנחנו לא שמים לב איך אנחנו גויים מכובדים מכופפים ליהודי אחד עם זקן גדול. כל הגויים התעצבנו והתחילו בוויכוחים מה לעשות. קם אדוארד המנהל והרגיע את כולם בפתרון הנפלא שלו, אני למדתי רפואה ולכן אני יכין סם מיוחד שניתן אותו ליהודי וזה יגרום לו לנשירה בכל הגוף ולא יישאר לו לא זקן ולא פאות כלום. נראה אותו כמו כל גוי, כולם הסכימו במחאות כפיים ובשאגות.

אחד מהציבור חיפש כל הזמן איך להשיג כסף, לכן חשב במוחו שילך לאותו יהודי ויספר לו את הסוד בתנאי שייתן לו כמה לירות. לפחות יקבל משהו מה שכאן לא מקבל כלום. הגיע לאותו גרינשטיין בעל הבית וסיפר לו את הסוד. שמע זאת גרינשטיין לא ידע מה לעשות, האדמו"ר מקוצק היה בעיירה אחרת אין לי זמן ללכת אליו. הפתרון היחידי שעלה במוחו ללכת ליער לשבת לבד ולחשוב מה לעשות. בזמן שהוא יושב וחושב עוברת כרכרה לפניו ומרוב שהיה טרוד במחשבתו לא פנה ליבו אליה. הוציא חסיד אחד את ראשו מהכרכרה וצעק לעברו "אברך, אברך, ממה אתה מודאג".

הרים גרינשטיין את עיניו וראה את הכרכרה של האדמו"ר רבי אהרן [השני] מקרלין זיע"א. עלה לעגלה ושאלו הרבי לשלומו. סיפר גרינשטיין את כל הסיפור מה מזימתם של הגויים לעשות לו. אמר לו האדמו"ר מקרלין זיע"א, אין לך ממה לדאוג. מחר תבוא תתפלל אצלי בבוקר ותיגש אלי לאחר התפילה. היהודי שמח אפילו שהוא היה קרוב לאדמו"ר מקוצק ולא הלך לאדמו"רים אחרים אבל בכל זאת קיים בשמחה את דברי הרבי, הגיע לביתו סגר את חלונותיו שלא ידעו שהוא נמצא בבית, למחרת בבוקר קם ויצא לדרכו לטבול במקווה ומיד המשיך את דרכו לבית הכנסת של האדמו"ר מקרלין זיע"א.

לאחר התפילה ניגש גרינשטיין אל האדמו"ר. הרבי חשב ולאחר מכן ביקש ממנו שני בקשות, שתשיג את המפתח למוזיאון העירוני, ותביא לי את השם של הגוי ואת שם אמו. גרינשטיין התחיל את דרכו לקיים את בקשותיו של הרבי, את השמות שלהם השיג במהרה. אבל את המפתח של המוזיאון זה היתה קשה במיוחד, אבל למרות זאת פתר אותה. ניגש גרינשטיין אל השומר נתן לו שוחד וקיבל את המפתח וכך הצליח לעשות את שני הבקשות של הרבי.

הרבי לקח את המפתח ביד אחת וביד שניה הסתכל על השם של הגוי ושם אמו. גלגל את הדף ונתן לגרינשטיין את המפתח וביקש שידאג עם איזה תירוץ שהמפתח יהיה בידי של אותו גוי. גרינשטיין לא ידע לעשות זאת בלי שיסתכן. אבל הרבי אמר ולא שואלים ניגש אל אדוארד נתן את המפתח לידיו וסיפר לו שזה המפתח של המוזיאון העירוני. איך שאדוארד בא לשאול מאיפה. גרינשטיין צעק אני מאחר לפגישה מאוד חשובה בבקשה תשמור לי על המפתח אל תיתן אותו לאף אחד.

בבית

לעילוי נשמת

הרב אלטר אהרן יצחק

הרשקוביץ זצ"ל

י"ז בטבת תשע"ו

עלות העלון לשבת

200 ₪ בלבד

בנק דיסקונט סניף 56

השבון 61135

אסמכתא למייל:

Shuly3910@gmail.com

הפצה: אלעד, בני ברק, חדרה

פתח תקווה, רחובות, אשדוד,

מודיעין עילית ואחיסמך.

העלון נתרם בעילום שם

להצלחת התורמים

לסיעתא דשמיא ברוחניות ובגשמיות

אותו יהודי ברח ליער לראות אולי עדין האדמו"ר מקרלין זע"א נמצא להחזיר לו שלום ובדיוק הגיע בדקות האחרונות של הרבי בעיירה הזאת. ניגש לעברו וביקש ממנו שיכול לחזור לביתו בשלום. גרינשטיין הולך בנחת לביתו בהרגשה של אמונת חכמים ממש הרגיש שהעצים מוחאים לו כפיים. פתאום הוא רואה אסיפה בעיר, ניגש ושאל מה התרחש? אמרו לו בצער, "אתה צריך לחפש מנהל חדש". אדוארד פשוט השתגע, הוא נכנס למוזיאון והתחיל לשבור כל מה שמול עיניו, אם לא היו עוצרים אותו הוא לא היה משאיר כולם. דבר כזה לפחות עשרים עד שלושים שנה בכלא, אף פעם לא האמינו שיהיה משוגע כזה. אמר גרינשטיין בליבו, אם זה מברכתו של הצדיקים אני מאמין שדבר כזה יקרה.

יסוד מעלת הביטחון

הגאון רבי חיים פרידלנדר זצוק"ל

אשרי הגבר אשר שם בה' מבטחו - זה יוסף. כשעמד יוסף לפני פרעה, קודם שסיפר פרעה את חלומו ואומר ליוסף "ואני שמעתי עליך לאמור תשמע חלום לפתור אותו", לפני שהתחיל יוסף בפתרון החלום, אמר: "בלעדי, אלוקים יענה את שלום פרעה", פרש"י "בלעדי אין החכמה משלי, אלא אלוקים יענה - יתן עניה בפי שלום פרעה", יוסף דוחה מכל וכל לייחס לו את חכמת הפתרון, לגודל מדרגת האמונה והביטחון שלו החדיר שהוא אינו עושה כלום אלא הכל מהקב"ה.

ויש להבין, הרי יוסף ידע בבירור שכרגע עומד לפני הפתח לישועה, ע"י הוא יפתור את חלומו של פרעה, תהיה לו אפשרות למלוך (ע"י שיראה את חכמתו ואת עצתו, כפי שהיה באמת), ועי"ז יוכל לקבל את משפחתו בכבוד גדול. זאת ועוד, הרי גם בזה היכי תמצוי לקיום חלומותיו שלו, שהרי כשימלוך יבואו האחים וישתחוו לו, ורואים את השתדלותו של יוסף לקיום החלומות, שרצה שיביאו את בנימין כדי שכולם ישתחוו לפניו. וא"כ בפתרון החלום שיראו את גודל חכמתו לכאורה ההשתדלות היתה כדי, לא היה זה פגם בחובת הביטחון כמו שהיה אצל שלם המשקים שתבעו את יוסף על חוסר בטחון, ששם לא היה ברור עדין מה יקרה אם יצא מבית הסוהר. וע"י שהקדים לומר שהוא מעצמו אינו אומר כלום ואינו יודע כלום, אלא "האלוקים יענה שלום פרעה" בזה ביטא את חסרון בחכמתו, ואעפ"כ יוסף בכל כוחו בטח בה'. נמצינו למדים את גודל מעלת הביטחון של יוסף, שלרגע לא רצה שיחשבו או ייחסו משהו מפתרון החלום לחכמתו. נוסף על כך גם רצה להחדיר בעצמו את חיזוק הביטחון שאין זה מחכמתו, אלא "האלוקים יענה שלום פרעה".

רואים בזה יסוד במעלת הביטחון שלא רק זה שנמצא בצרה ולא יודע מאין תבוא הישועה הוא צריך לבטוח בה' שיעזרנו, אלא אפילו זה שנושע גם צריך לבטוח בה' ולדעת שהכל ממנו ית', וכך מפרש הגר"א את הפסוק "ואני בחסדך בטחתי יגל ליבי בישועתך אשירה לה' כי גמל עלי", שלימות הביטחון הוא כאשר ימצא בשלוש זמנים אלו: א. כאשר הוא בעת צרה אליו ישא נפשו, ב. כאשר יבוא לו הישועה לא יבקש ישועה מבני אדם רק מאת ה', ג. כאשר יושע לו ה' ביום ההוא ישיב לה' ולא ישכח אז הביטחון בשלימות בלב, לכן אמר ואני ביום צרתי בה' בטחתי ולא בזולתו, גם ביום ישועתי יגל ליבי

בישועתך כי לא ביקשתי מזולתו אשירה לה' כאשר תושע לי זרועו וירום ימיני, אשירה לו כי גמל עלי". אך מאידך רואים כמה תבעו את יוסף על שלימות הביטחון, כאשר עשה השתדלות.

עיקר עבודת האדם

הגאון רבי צבי שרגא גרוסברד זצוק"ל

'הבוטחים בשמך באמת', האם ישנם כאלו שהם בוטחים בה' אבל לא באמת, הרי אם לא מאמינים ואין להם את מידת הביטחון, הכיצד הם בוטחים. מידת הביטחון היא, שאדם בוטח בה' וסומך עליו, ומה שייך לבטוח מתוך שקר.

זאת ועוד, צריך להבין מהי הבקשה שמבקשים על עצמנו ושים חלקנו עמיהם וכו', הרי כל אחד ואחד צריך לעבוד על עצמו לרכוש את מידת הביטחון, ולא להסתפק בתפילה גרידא, וכמו שלא מבקשים בקשות בתפילת שמונה עשרה שנזכה לשאר המידות טובות והמעלות הנשגבות, כי צריך לעבוד עליהם ולזכות בהם, ומדוע אם כן דווקא על מידת הביטחון תיקנו תפילה.

וביותר תמוה, מה מקום לבקש ושים חלקנו עמיהם, שנקבל שכר כמו בעלי הביטחון המופלגים, והרי ממה נפשך, אם אנחנו בעלי ביטחון נשגבים, לא צריך לבקש ולהתפלל שהקב"ה יתן לנו שכר על זה, שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה, ואם הכוונה היא, שלמרות שאין לנו עדיים את מידת הביטחון, בכל זאת מבקשים שהקב"ה ישים חלקנו עם בעלי הביטחון, זה תמוה.

ביאור הענין הוא, כי בנפש האדם ישנם שני חלקים זה לפניו מזה, החלק החיצוני החלק שבו האדם עושה את המעשים ואת הפעולות שלו, והחלק הפנימי החלק של הלב והמחשבה. יתכן שהאדם יתנהג בכל מעשיו כבעל אמונה וביטחון, אבל עדיין זה לא שייך לחלק הפנימי שלו, חלק המחשבה והלב שלו עדין לא הזדכך לגמרי, ומידת הביטחון לא קנתה אצלו שבייתה גמורה בעומק ליבו ומחשבותיו. וזהו כל עיקר עבודת האדם, לא להסתפק במעשים חיצוניים, עיקר העבודה היא, להחדיר את ההכרה לפניו אל עומק הלב והדעת.

אומנם כבר כתב החינוך שהמעשים החיצוניים משפיעים בסופו של דבר גם על הלב, כי אחר הפעולות נמשכים הלבבות. אבל אסור להסתפק במעשים חיצוניים, עיקר העבודה צריכה להיות מופנמת פנימה לעומק הלב.

ובזה יש מקום להבין את מטבע הברכה בסוף ברכת הודאה "ויהללו את שמך באמת", ותמוה האם שייך להלל ולהודות לקב"ה שלא מתוך האמת.

אכן, ישנם שמהללים את שם ה', אבל זה לא נובע מתוך עומק הפנימיות שלהם, בחיצוניותם בשכלם ובדעתם הם מבינים היטב, שהקב"ה הוא טוב ומיטיב ומודים לו, אבל ההכרה הזו לא חדרה לתוך תוכם הפנימי, וההודאה שלהם איננה באמת. על כך אומרים ויהללו את שמך 'באמת', מתוך הכרה פנימית עמוקה.

וזהו גם הכוונה במה שכתוב ב"אשרי" - "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראו באמת", ישנם כאלו שקוראים לה' מתוך הכרה שכלית ורצונית, אבל הפנימיות שלהם איננה חדורה בהכרה ברורה ובהירה, שהכל מאתו יתברך ורק אליו צריך לקרוא. וזהו שאמר דוד המלך, הקב"ה 'קרוב' אך ורק למי שקורא באמת, דהיינו מתוך עומק הפנימיות שלו,

אבל מי שקורא אל ה' מתוך פיו וליבו רחוק ממנו, לא נענה.

ולפי"ז מובן היטב נוסח הברכה הבוטחים בשמך 'באמת', כי אכן ישנם שבוטחים בה', יודעים בידיעה שכלית ובצורה מקיפה אודות אמונה וביטחון, אבל זה לא באמת, זה לא מונח להם בתוך תוכם ובפנימיות שלהם.

ועל כך מבקשים שם בהמשך "ושים חלקנו עמהם לעולם", כי הרבה יש לבקש ולהתחנן ולהתפלל, לזכות להיות מאלו שהאמונה והביטחון הוא לא בידיעה מופשטת בחלק החיצוני, אלא מן הבוטחים באמת, מאלו שהכל חדר אל תוך פנימיות הנפש. מעתה מתיישבת הסתירה בדברי המדרש שפתחנו בו כמין חומר.

חז"ל מעלים על נס את יוסף הצדיק ששם בה' מבטחו, והיה בעל ביטחון גדול עד למאוד, אבל כל זה היה בחלק הפנימי שלו בתוך הנפש, אבל בחלק החיצון, בנוגע למעשה ישנה עליו תביעה, שלמעשה התנהג כחסר ביטחון. כי בחלק החיצוני שלו עדיין לא היה שלם לגמרי כמו בחלק הפנימי שלו, ועל החלק החיצון שבו נדרש סיפא דקרא פנה אל רהבים, ועל זה נענש בעוד שתי שנים בבית האסורים.

לפעמים התשובה היא: לא!

הרב רפאל אליעזר ברוידא שליט"א

אנשים רבים שאני פוגש בחיי, ולא משנה באיזו דרגה רוחנית הם נמצאים, דתיים או לא, אומרים לי שהם מבקשים מבורא עולם משהו שהם צריכים. לכשעצמו, זה דבר יפה, לבקש ממי שהכל שלו. בכל אופן, הם אמרו לי לא פעם שהבקשות הן על זיווג – החצי השני והנשמה התאומה שלהם, חלק על ילדים, כסף, בריאות או כל מה שנמצא על הפרק באותו רגע. אבל, כשהם לא מקבלים את מבוקשם, פעמים רבות הם מגיעים למסקנה שהקב"ה לא מקשיב לתפילות שלהם.

הנה התשובה: הורים, תארו לעצמכם שהילד שלכם עומד לפניכם עם מבט מאוד רציני על פניו אומר לכם בטון שלא הכרתם, "אבא, אמא, אני זקוק לעזרתכם".

האם תעלו בדעתכם להתעלם מבקשה כזו? ומי יכול בכלל להפנות את הגב לילד שלו כשהוא כבר מדבר בקול על בקשה לעזרה בגלל קושי או בעיה איתם הוא מתמודד? או, כשהוא כבר עשה את הצעד ובא לדבר אתכם על משהו מסוים שהוא צריך? אפילו אם החלטתם לא למלא את הבקשה הזו (בכלל או רק באותו רגע) לפחות תקשיבו לו עד הסוף, תבינו לליבו, תבררו למה הוא רוצה את זה וכן הלאה.

אז תארו לכם את האבא הכי מקסים שיש בעולם – בורא עולם, כי כזה הוא הקשר שלנו איתו – הורה וילדים, ונסו להעלות בדעתכם את החמלה והרחמים, האהבה והחום שהוא מרעיף עלינו כל הזמן. החיבוק הגדול שהוא רוצה להעניק לנו בכל פעם שרק נאפשר לו.

כשאחד מילדיו של בורא עולם קורא לו לעזרה הוא עוזב הכל ומיד מקשיב לו, כפי שאומר רבי נחמן מברסלב. וכאן עולה שאלת השאלות: אם הקב"ה תמיד מקשיב, והוא כזה אבא אוהב, איך יכול להיות שלא כל הבקשות שלנו מתמלאות?

כהורים אוהבים, אנחנו משתדלים לעשות את הכי טוב עבור הילדים שלנו. אם הילד רוצה לאכול שוקולד לארוחת בוקר או ערב, מן הסתם, לא

תאפשרו לו בגלל שאתם יודעים שזה ממש מזיק לשיניים, זה גם יהרוס לו את התיאבון שהוא צריך לארוחה מזינה, זה גם מלא סוכר ואתם לא מי יודע מה מתחברים לכל הסוכרים וצבעי המאכל והכימיקלים למיניהם, ועוד לפני שהוא הולך לישון. לא משנה כמה הוא בוכה ומבקש, רוב ההורים ברי הדעת לא יסכימו לבקשה מהסוג הזה, ובמיוחד אם היא לא חד פעמית ובמיוחד אם יש כאן עיקרון חשוב ודרך לימוד להנחיל לצאצא.

מי יודע מה היה קורה אם היינו מקבלים את כל מה שאנחנו חושבים שאנחנו צריכים? יש מצב שרוב הפעמים הדברים היו רק מזיקים לנו. אולי גם לא טובים לנו לאותו רגע וכן הלאה. אולי המיליון דולר שאנחנו חולמים שיהיו לנו בחשבון הבנק יעשו אותנו מאושרים כך אנחנו חושבים, אבל בפועל – לא מעט אנשים שזכו בסכום אגדי הפכו לבעלי גאווה וחסרי רגישות.

אולי העבודה החלומית, בעיניכם, היא הדבר הכי טוב שיכול לקרות לכם מבחינה כלכלית. אבל בפועל, הבוס שם הוא אדם איום ונורא. הקב"ה יודע הכי טוב מה טוב בשבילנו. התפקיד שלנו הוא רק להאמין לזה.

אז כן, לפעמים התשובה היא "לא".

אחד על אחד עם אבא שלנו...

הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א

אנחנו חייבים לשלב את האמונה בכל מה שאנו עושים, כך מלמד אותנו רבי נתן מברסלב. ולא רק שאנחנו חייבים לחיות עם אמונה, אלא גם להיות עטופים בה.

אדם אוכל. יכול להיות שהוא עושה את זה עם כוונה טובה – הוא רוצה לשבוע, לחזק את הגוף שלו, להיות חזק ובריא לצמיחה הרוחנית ולעבודת השם שלו. אבל אם הוא מאמין שהאוכל ייתן לו את הכוח, זה אומר שהוא מאמין בגורם, באמצעי המקשר. ואז האכילה עצמה לא משרתת את המטרה העיקרית – עבודת השם. האכילה נועדה להעלות ניצוצות שנפלו לעולם הזה. הקב"ה הוא היחיד שנותן את הכוח. הסתכלו על זה עמוק יותר, דבקו בו. ביטחו בבורא עולם שהוא שם אתכם, בשולחן. הוא זה שנתן לכם את האוכל הספציפי הזה שאתם אוכלים, דבר שהופך את השולחן למיני מזבח שמכפר לנו.

עסקים – אל תסמכו על המאמצים וההשקעה שלכם. נכון שהם חשובים, אבל הביטחון צריך להיות בבורא עולם ורק בו. זה משנה את התמונה לגמרי. האמינו שיש בכל דבר שאתם עושים פעולה חשובה שנקראת – תיקון לנשמה. כן, גם בעסקים שאתם עושים. כשאתם סוגרים עסקה אמרו לעצמכם, 'הקב"ה כאן איתי!'. וגם כשדברים נראים תוך כדי העסקה מעורפלים – דעו שהכל לטובה.

מכירים את נחום איש גז, נכון? נחום איש גמזו האמין שהכל לטובה, לכן היה אומר על כל דבר 'גם זו לטובה'. יום אחד נחום איש גמזו הביא מתנה למלך. התיבה הייתה מלאה בזהב, אבל שבדרך שודדים גנבו ממנו את כל הזהב ומילאו את התיבה בעפר. וכשהתיבה נפתחה לפני המלך, וכשהוא ראה את העפר, נחום איש גז זז לא התבלבל בכלל. הוא מיד ידע ש"גם זו לטובה!". האמונה שלו הייתה כל כך חזקה עד שהוא זכה שהעפר שימש את המלך בצורה יקרה יותר מכל הזהב שהיה בה. כשאנו עטופים באמונה כזו גדולה, ולא רק מבחוץ אלא גם

מבפנים, ה'עפר' בחיים שלנו יכול להיות לא רק זהב, אלא גם יהלומים יקרים מאוד! איך מגיעים לדרגה כזו של אמונה – כשאנו עטופים בה מבפנים ומבחוץ, עד שהעפר והלכלוך של החיים הופכים ליהלומים? פשוט, כשלא נפחד משום דבר! אנחנו חייבים להאמין ולבטוח בבורא עולם בלבד. רק בו! כי רק הוא איתנו. אנחנו לא מפחדים משום דבר. ואם חלילה נרגיש פחד, נתפלל לבורא עולם שיעזור לנו לבטוח בו עוד ועוד. זו המשימה שלנו כאן – לדעת שבורא עולם איתנו כאן תמיד!

אברהם אבינו היה המאמין הראשון. הקב"ה אמר לו שהוא יירש את ארץ ישראל, ושכולם יחיו בה עם אמונה ושמחה. אבל אברהם אבינו רצה לדעת איך יכול להיות שפע כזה של אמונה ושמחה. איך יכול להיות שכולם יצליחו לתקן הכל עם אמונה? האם באמת כולם יכולים לחיות עם אמונה, תורה ותפילה? אברהם אבינו שאל איך יתאפשר לבני אדם לחיות כך. לכן, במקום לעלות בדרגות הרחמים ולהפוך את כל זה למציאות, הוא שאל מה ששאל, ואנחנו ירדנו למצרים. עכשיו זה נהיה תלוי בנו – לגלות ולבנות את האמונה.

כולנו חווים מועקות ולחצים בחיים, משל היינו לחוצים בתוך ז'קט קטן יותר מהמידות שלנו. אלה האתגרים והמבחנים שאנחנו חייבים להתמודד איתם. אבל אנחנו ממשיכים לנסות כל יום. רבי נחמן מברסלב אומר לנו לרשום לעצמנו כל הזמן כל מעשה קטן שאנחנו עושים.

והוא אומר שיעקב אבינו ובניו, שמסמלים את 12 שערי התפילה, ירדו למצרים, לגלות. למה רבי נחמן לא אומר שהתפילה ירדה לגלות?

הנקודה היא שאנחנו זקוקים להרבה מאוד דברים בחיים – רחמים, בריאות, פרנסה, שלום בית והרשימה עוד ארוכה. אדם יכול להתפלל שלוש פעמים ביום, אבל כשזה מגיע לבקשה מבורא עולם של מה שהוא באמת צריך, הוא לא יכול לעשות את זה. למה לא? כי יש לו שאלות. 'התפללתי על זה הרבה, ושום דבר לא קרה'. או יכול להיות שהוא מרגיש שזה יותר מדי 'לדוות' לדבר עם בורא עולם ולבקש ממנו את מה שהוא צריך. אבל רבי נחמן לימד אותנו שני דברים נפלאים: פשטות ותמימות. בקשו הכל מבורא עולם, אפילו כפתור חדש לבגד אם אתם צריכים. ההתקשרות לבורא עולם הרבה יותר פשוטה ממה שאנו חושבים.

איך הופכים את הלכלוך והעפר של החיים ליהלומים? עם פעולה פשוטה שכל אחד מאיתנו יכול לעשות!... כשאנחנו מאפשרים לאמצעים להיכנס באמצע, כמשהו המפריד בינינו לבין בורא עולם, אנחנו לא יכולים לדבר עם הקב"ה. מצרים – אלה הם הצער והדאגות. מי יכול לתת לנו חיים? אנחנו יכולים לדבר על אמונה, לעבוד איתה, אבל היא מתנה אמיתית שקיבלנו מהצדיקים האמיתיים. כי הצדיקים הם אלה שגילו את האמונה. משה רבינו הוציא אותנו ממצרים ונתן לנו אמונה. אברהם אבינו היה המאמין הראשון. לפניו, אף אחד לא ידע שום דבר מעניין האמונה. כמו היום – בלי הלימוד הנפלא של רבי נחמן אנשים לא יודעים איך לחיות עם אמונה.

להתפלל על מה שבאמת מטריד אותנו – זה מה ש-12 השבטים מייצגים, וזו מתנה מהצדיק. זה הנשק היחיד שיש לנו בעזרתו נצליח להתגבר על הכל האויבים שלנו וייתן לנו אמונה אמיתית. להאמין שאנחנו יכולים לתקן כל מה שאנחנו צריכים!

להיטיב לזולת.

הרב יצחק שרגא גראס שליט"א

כאשר גמר שלמה המלך את בנין בית המקדש, שפך לבו בתפלתו לפני ה', ויאמר (מלכים א', י' ל"ח): "כל תפילה, כל תחינה אשר תהיה... לכל עמך ישראל... ופרש כפיו אל הבית הזה... ונתת לאיש ככל דרכיו..." - שיתקבלו תפילותיו. ולהלן (פסוק מ"ג), מוסיף שלמה המלך לבקש, שכאשר יבוא נברי להתפלל בבית הזה "ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי" - שגם תפילותיו תתקבלנה.

לאיזה צורך מתפללים על הנכרי, ומה טעם יש בזה. מפרש רש"י, שלא יהא העכו"ם "קורא תגר ואומר, בית ששמו הולך לסוף העולם... ובאתי והתפללתי בו, ולא מצאתי בו ממש". - ואם הנכרי יהא קורא תגר, מה בכך!!

ידוע הסיפור ממסכת חולין [דף ז ע"א] שהנהר נחלק לשניים שלוש פעמים עבור רבי פנחס בן יאיר, עבור יהודי העוסק במצווה ועבור ערבי שליווה את רבי פנחס בן יאיר בדרכו.

הסיפור הזה אומר דרשני. בשלמא מה שנחלק הנהר למען רבי פנחס בן יאיר, מובן, כי לאחר איומים והפחדות כאלו, נבהל הנהר וחלק לו מימיו. כמו כן, בפני עושה מצות ניחא, כי כל כולו לא נברא, אלא לעמוד ולשרת עושי רצונו יתברך.

אך מהו היחוס באותו ערבי כלום יש כאן איזה קיום מצוה, מאיר לנו ה"ברכת מרדכי" (חלק ב', עמוד תל"ד): על כרחנו - שלא לצורך הערבי חלק הנהר מימיו, אלא לצרכו של רבי פנחס בן יאיר. - כי טענת הערבי היתה "כך עושים לבני לוי", תעכב גם את רבי פנחס בן יאיר מלעבור.

כל זמן שקיימת טענה - אי אפשר לעבור! המחסום הזה, הנקרא "וכי כך עושים לבני לוי", הינו יותר "בלתי עביר", מאשר המחסום של עצם הנהר. - מכאן אנו למדין שלהשאיר את הערבי לבד, זה כלל לא עלה על דעתו של רבי פנחס.

וזה מה שאנו רואים אצל שלמה המלך בהפטרות פרשת מקץ [בשנה זו, ברוב השנים קוראים הפטרה לשבת חנוכה] "ויקץ שלמה והנה חלום, ויבוא ירושלם, ויעמוד לפני ארון ברית ה' ויעל עולות ויעש שלמים, ויעש משתה לכל עבדיו..." (מלכים א.ג.טו) חכמת שלמה המלך היתה להיטיב, המלך החכם מכל אדם, השכיל להבין שאם יש לו אפשרות לפנות להקב"ה ולבקש ממנו, אז הוא מבקש "להיטיב לאחר". פעם זה ישראל ופעם זה הנכרי.

מסביר המגיד הירושלמי הגה"צ רבי שלום שבדרון זצוק"ל: זה מה שהיה גם אצל יוסף הצדיק שאילת שלום אחת לשני גויים, גלגלה את יוסף מן הבור ועד המלכות, עד "ויוסף הוא השליש",...! חובת האדם להיטיב את פניו לשני בכל מצב שהוא, בכך יזכה להיות אהוב למעלה ונחמד למטה.

העלון מודפס ב 600 גליונות בעשרות בתי כנסת

מופץ במייל, ב'לדעת', 'דרשו', 'אור נקי', 'אידישע ווינקעל'

עלות העלון לשבת הינה 200 ₪ בלבד | ניתן לפנות לתרומות ולהקדשות למייל

shuly3910@gmail.com | תרומות לחשבון 61135, בנק דיסקונט, סניף 56

{{{ התרומה להדפסה בלבד! }}}}